

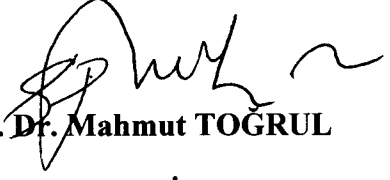

T.B.M.M.
HAKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 12843
Tarih : 18.05.2021

45418

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman *Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Prof. Dr. Mahmut TOGRUL
TBMM İdare Amiri
Gaziantep Milletvekili

Gaziantep, birçok tarımsal ürün ile ön plana çıkmakta ise de özellikle Antep fıstığı ile tarımsal üretimdeki yerini almaktadır. Güneydoğu Anadolu bölgemizde yetişen antepfıstığı, bölgenin en önemli markalarından biri konumundadır. Gaziantep'teki çiftçilerimizin büyük çoğunluğu geçimini, adıyla özdeşleşmiş, emek ve masraf isteyen Antep fıstığı ile sağlamaktadır. Bölgede yaklaşık 200 bin kişinin doğrudan ya da dolaylı olarak geçimini sağladığı ve 1000'den fazla firmanın ticaretini yaptığı Antep fıstığının, daha geniş ve yaygın olarak üretme ve verimliliğini artırma potansiyeline sahip olmasına karşın henüz istenilen düzeye gelinememiştir.

Gaziantep'in yeşil altını olarak nitelendirilen Antep fıstığının büyük bir tehlike altında olduğu ifade ediliyor. Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş Pazarcık'ta fıstık üretimiyle uğraşan çiftçi, fıstık ağaçlarının bir kısmının kurumaya başladığını ifade etmektedir. Yöre halkı bu durumu bir mantar hastalığı olarak ifade etmiş olsa da, fıstık ağaçlarının neden kuruduğu tam olarak bilinmemektedir. Gaziantep'te ve Şanlıurfa'nın Birecik-Fırat havzasında kurumaya başlayan fıstık ağaçlarına ilişkin gerekli önlem alınmazsa önümüzdeki dönemde bölgede yeşil altın olarak bilinen Antep fıstığı büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalacaktır. Fıstık ağaçlarının kurumasının önüne geçilmez ise yetiştirilmesi zor, zahmetli olan ve meyve vermesi için en az 10-15 yıl beklenen fıstık ağaçları tek tek yok olacaktır. Ayrıca bilindiği üzere çiftçi tarafından fıstık üretimi yıllık bazda var ve yok yıllı olarak değerlendirilir. Bu yıl fıstığın yok yıllı olduğu ve fıstık ağaçlarının kurumasının gerçek nedeninin çözülmemesi durumunda önümüzdeki yılda da fıstığın rekoltesi anlamında ciddi bir düşüş ile karşılaşılacağı söylenmektedir.

45418

Bu bağlamda,

- 1- Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş bölgesinde kuruduğu iddia edilen fıstık ağaçlarının neden kuruduğuna dair bakanlığınız bir çalışma yürütecek midir? Söz konusu bölgelere alanında uzman bir ekip görevlendirmeyi düşünüyor musunuz?
- 2- Antep fıstığı ağaçlarının kurumasına neden olan durum, yöre halkının ifade ettiği gibi bir mantar hastalığı mıdır? Eğer değilse fıstık ağaçlarının kurumasına neden olan durum nedir? Fıstık ağaçlarının kurumasına neden olan hastalık bulaştırıcı mıdır?
- 3- Fıstık ağaçlarının kurumasını engellemeye yönelik bakanlığınızın çözüm önerisi nedir?
- 4- 2021 yılı içerisinde söz konusu hastalıktan kaynaklı Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş bölgesinde kuruyan ağaç sayısı kaçtır? Kuruyan fıstık ağacı sayısı bölgedeki toplam fıstık ağacının yaklaşık yüzde kaçına tekabül etmektedir?
- 5- Gaziantep, Şanlıurfa bölgesindeki fıstık ağaçlarının yetiştiği alanlarda en son toprak analizi ne zaman yapıldı? Fıstık tarlalarında hangi periyotlarla toprak analizi yapılmaktadır? Yapılan toprak analizi sonucunda tespit edilen sorunlar nelerdir?
- 6- Gaziantep Fıstık Araştırma müdürlüğü bünyesinde fıstık analizi yapan laboratuvarlar mevcut mudur? Mevcut ise kaç adet laboratuvar vardır?
- 7- Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş bölgesinde fıstık ağacı kuruyan çiftçinin mağduriyetinin giderilmesi konusunda bakanlığınız ne gibi bir girişimde bulunacaktır?